

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

KOMUNITNÍ PLÁNOVÁNÍ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB ORP JINDŘICHŮV HRADEC
registrační číslo: CZ.1.04/3.1.03/97.00058

Analýza potřebnosti lůžkového hospice na území správního obvodu obce s rozšířenou působností Jindřichův Hradec

Tato akce je financována z prostředků ESF prostřednictvím
Operačního programu lidské zdroje a zaměstnanost a státního rozpočtu ČR

Obsah

ÚVOD.....	2
POPIS STÁVAJÍCÍ SITUACE.....	3
METODIKA VÝZKUMU	4
VÝSLEDKY VÝZKUMU	4
SHRNUTÍ ÚDAJŮ ZE ZDRAVOTNICKÝCH ZAŘÍZENÍ.....	5
ZÁVĚR.....	6
KONTAKTY	8

Úvod

V roce 2014 vznikla v J. Hradci nezisková organizace, hospic Nova Domus, z. ú. Jejím cílem je vybudování lůžkového hospice v J. Hradci s cca 15 lůžky, kde předpokládaný počet lůžek je 5 hospicových a 10 respitních. Hospic Nova Domus, z. ú. úzce spolupracuje s Nemocnicí J. Hradec. Potřeba zřídit v Jindřichově Hradci lůžkový hospic je zaznamenána také v novém Strategickém programu rozvoje města. Město J. Hradec tuto aktivitu podporuje.

Hospic má být určen pro osoby, které se nachází v preterminální nebo terminální fázi onemocnění s prognózou do šesti měsíců, jedná se zejména o onkologická onemocnění s ukončenou onkologickou léčbou, progredující neurologická onemocnění v preterminální a terminální fázi, atd. Prognóza hospicových pacientů je do šesti měsíců života, obvyklý pobyt v hospici je ale daleko kratší (v průměru několik týdnů).

Hospicová péče je komplexní, aktivní a na kvalitu života zaměřená paliativní péče, poskytovaná nemocným v terminálním stádiu neléčitelné choroby a jejich rodinám. Její snahou je zmírnit tělesná a duševní strádání, zachovat pacientovu důstojnost a poskytnout podporu celé rodině nejen v období umírání, ale i po smrti pacienta.

Cílem této analýzy je odhadnout potřebnost vybudování lůžkového hospice v J. Hradci.

Popis stávající situace

V jižních Čechách je jeden lůžkový hospic, a sice hospic sv. Jana N. Neumanna v Prachaticích, ten je však často rodinami z důvodu vzdálenosti odmítán (95 km z Jindřichova Hradce, 105 km z Tábora, 130 km z Dačic). Lůžkové zařízení hospicového typu v Jindřichově Hradci by tak bylo spádové minimálně pro okresy J. Hradec (93.000 obyvatel) a Tábor (51.000 obyvatel). Pro rodiny z ORP J. Hradec je přístupnější Stanice paliativní péče v nemocnici v Jihlavě, která čítá 15 lůžek.

Na území okresu J. Hradec druhým rokem působí terénní Hospicová péče sv. Kleofáše Třeboň. Ta má výraznou podporu Města Třeboně. Hospicová péče má dojezd 30 km, klienti jsou z Třeboně a z blízkého okolí (z Jindřichova Hradce nemají klienty z důvodu vzdálenosti). Pracovníci hospicové péče doprovodili za jeden rok celkem 5 rodin. Domácí hospicová péče pomáhá odborně pečovat o nemocného, který čelí problémům spojeným s nevléčitelným onemocněním v poslední etapě svého života, v jeho domácím prostředí. Jedná se o komplexní péči, která je zajišťována multidisciplinárním týmem (lékař, zdravotní sestra, sociální pracovník, psycholog, duchovní, atd.).

Za zmínku stojí také terénní hospicová péče s názvem Sdílení o.p.s., která působí v Telči. Poskytování hospicové péče v Telči je zatím v začátku, ale již doprovodili několik rodin. Dojezdová vzdálenost je 20 km a úkony jsou hrazeny pacientem.

V Táboře působí terénní Domácí hospic Jordán, který ročně doprovodí asi 30 klientů.

Paliativní a hospicové služby částečně poskytuje také domácí zdravotní péče. V ORP J. Hradec působí dvě tyto služby. Domácí zdravotní péče – Eva Šafránková, která spolupracuje s praktickými lékaři, nemocnicí, onkologickou poradnou i ambulancí bolesti. Působí na území města J. Hradec, jezdí však také do Stráže nad Než., K. Řečice, Deštné, N. Včelnice, Kamenice n Lipou, Strmilova, Studené, Kunžaku a N. Bystřice. Druhou službou je Agentura sester Jindřichův Hradec – Kristýna Vokáčová, která poskytuje obdobné služby jako Domácí zdravotní péče pí. Šafránkové.

V ORP Třeboň působí Domácí péče Třeboň – Agentura Alena – pí. Alena Kuchyňková. V ORP Dačice působí dvě domácí péče Domácí péče Dačice – pí. Vlasta Bačáková a Domácí

péče Dačice – Mgr. Marta Šabouková. Funguje zde úzká spolupráce s obvodním lékařem. V minulém roce poskytovali tuto péči 28 pacientům.

Metodika výzkumu

V říjnu 2014 byl připraven dotazník, jehož cílem bylo odhadnout počet zájemců o služby lůžkového hospice v J. Hradci. Znění bylo konzultováno na setkání pracovní skupiny komunitního plánování, na kterém byli přítomni zástupci většiny sociálních služeb zaměřených na seniory, dále hospicových služeb a domácí zdravotní péče, nejen z okresu J. Hradec. Hodnotily se údaje za rok 2013 a 2014.

Dotazník vyplnili poskytovatelé sociálních služeb z ORP J. Hradec – pečovatelská služba Ledax, Domov seniorů J. Hradec, Jihočeské centrum pro zdravotně postižené a seniory, poskytující odborné sociální poradenství a Mesada, která poskytuje sociálně aktivizační služby. Dále to byly obě domácí zdravotní péče - Agentura sester Jindřichův Hradec – Kristýna Vokáčová a Domácí zdravotní péče Jindřichův Hradec – Eva Šafránková. Dotazník vyplnila také sociální pracovnice Nemocnice J. Hradec a Hospicová péče sv. Kleofáše v Třeboni. Celkem 8 poskytovatelů sociálních a zdravotních služeb.

Výsledky výzkumu

Nejvíce klientů v ORP J. Hradec doprovází Domácí zdravotní péče Jindřichův Hradec – Eva Šafránková, kolem 40 ročně. Agentura sester Jindřichův Hradec – Kristýna Vokáčová doprovodí ročně asi 5-8 klientů. Domov seniorů pak 6 klientů. Dva klienty doprovodí Mesada. Počet klientů se mezi roky 2013 a 2014 významně změnil pouze u nové služby Hospicové péče sv. Kleofáše v Třeboni, kde došlo k nárůstu z 1 na 4 klienty.

Terénní hospic využili také klienti služeb, které hospicovou péčí nenabízejí. Šlo o dva klienty Ledaxu a tři pacienty Nemocnice J. Hradec.

I přes velkou vzdálenost **využilo služeb lůžkového hospice v Prachaticích** 6 pacientů Nemocnice J. Hradec, 3 klienti Jihočeského centra pro zdravotně postižené a seniory a jeden klient Mesady. Celkem tedy 10 lidí.

Významně větší je však počet klientů, kteří **projevili o lůžkový hospic vážný zájem**, ale nakonec ho z důvodu velké vzdálenosti nevyužili. Jde o 9 klientů Nemocnice J. Hradec, 6 klientů Ledax, 5 klientů Hospicové péče sv. Kleofáše, 4 klienti Mesady a jeden klient Jihočeského centra pro zdravotně postižené a seniory. Dohromady jde o 25 lidí.

Zásadní je také **zájem o pobytovou odlehčovací službu** pro nevléčitelně nemocné. Domov seniorů J. Hradec zaznamenal 10 zájemců o podobnou službu. Osm zájemců eviduje Ledax a také Jihočeské centrum pro zdravotně postižené a seniory. Pět zájemců udává Mesada a také Hospicová péče sv. Kleofáše. Respondenti výzkumu tak zaznamenali celkem 36 zájemců.

Počet lidí, kteří **využili pobytovou odlehčovací službu**, je významně nižší. Využili ji 3 klienti Domova seniorů J. Hradec, 3 klienti Nemocnice J. Hradec, dva klienti Mesady a jeden klient Jihočeského centra pro zdravotně postižené a seniory. Dohromady šlo o 9 osob.

Významnou skutečností je, že všichni respondenti výzkumu, ale také všechny domácí zdravotní péče z okolních ORP velmi podporují vznik lůžkového hospice v J. Hradci.

Shrnutí údajů ze zdravotnických zařízení

Hlavní cílovou skupinou lůžkového hospice jsou pacienti s onkologickým onemocněním v jeho preterminální či terminální fázi a jejich rodiny. Počty těchto pacientů v J. Hradci pomůže odhadnout statistika Nemocnice JH, která zahrnuje počet onkologických pacientů, kteří ročně zemřou na některém z akutních lůžek v nemocnici, dále počet pacientů Onkologické poradny MUDr. Pavla Weinera a Ambulance bolesti MUDr. Evy Zýkové.

Onkologickou poradnou ročně projde kolem 100 pacientů. Zjevný je nárůst počtu onkologických pacientů, kteří navštíví Ambulanci bolesti MUDr. Evy Zýkové.

Představu o počtu potenciálních klientů lůžkového hospice nám nejlépe dá počet zemřelých na některou z onkologických diagnóz v Nemocnici v Jindřichově Hradci: 82 úmrtí v roce 2012, 56 v roce 2013 a v roce 2014 92 zemřelých. Jde o lidi, kteří zemřeli na akutním

lůžku v nemocnici a kterým by lůžkový hospic nabídl komplexnější péči, včetně sociálních a duchovních služeb a podpory rodiny. Současně by došlo k uvolnění nedostatkových akutních lůžek pro nově hospitalizované pacienty.

Od roku 2013 navíc došlo ke snížení počtu akutních lůžek v nemocnici JH, a to o 36 (z toho 13 jich bylo zrušeno na interním odd., kam jsou onkologičtí pacienti s ukončenou léčbou nejčastěji umísťováni).

Nové lůžkové zařízení hospicového typu by tak prakticky zoptimalizovalo využívání současného počtu akutních nemocničních lůžek.

V dubnu roku 2014 bylo v rámci Nemocnice JH otevřeno odd. Urgentního příjmu, kterým týdně projde zhruba 5 pacientů s onkologickou diagnózou ve fázi akutního zhoršení zdravotního stavu. U některých z nich dochází k návštěvám odd. Urgentního příjmu opakovaně, neboť stavy akutního zhoršení pečující rodina i přes veškerou snahu doma obtížně zvládá. Takoví pacienti končí ve většině případů na akutním lůžku nemocnice, po dobu nezbytně nutnou ke stabilizaci zdravotního stavu, přestože by si zasloužili odbornou paliativní péči. Dle interní statistiky prim. tohoto odd., MUDr. Filipa Řeřichy, takto prošlo odd. Urgentního příjmu 22 onkologických pacientů za uplynulé 4 týdny (od 26.1. do 24.2), z toho 3 již zemřeli a 2 se vrátili opakovaně. Právě tito pacienti, u kterých již byla ukončena léčba, jsou potenciálními klienty hospicové paliativní péče.

Závěr

Zřízení lůžkového hospice v J. Hradci podporuje jak Město J. Hradec, tak všichni poskytovatelé sociálních služeb z ORP J. Hradec, včetně všech poskytovatelů domácí zdravotní péče z okresu J. Hradec, neboť stávající hospic v Prachaticích je prakticky nedostupný.

Jen v Nemocnici J. Hradec ročně zemře na některou z onkologických diagnóz zhruba 90 lidí. Komplexnější péči bez významně vyšších nákladů by jim přitom mohl nabídnout právě lůžkový hospic.

Poskytovatelé sociálních a zdravotních služeb zaznamenávají také výraznou poptávku po respitních službách v lůžkovém zařízení pro nevléčitelně nemocné, aby si mohla rodina,

pečující o takto nemocného blízkého, na čas odpočinout a nabrat síly do další péče. Podobné zařízení se nachází až v Prachaticích.

Kontakty

- Hospic Nova Domus, z.ú. – MUDr. Filip Řeřicha, tel.: 606 331 213
- Domácí péče Dačice – pí. Vlasta Bačáková, tel.: 602 750 614
- Domácí péče Dačice – Mgr. Marta Šabouková, tel.: 607 820 390
- Domácí zdravotní péče Jindřichův Hradec – pí. Eva Šafránková, tel.: 384 376 253, 602 618 106
- Agentura sester Jindřichův Hradec – pí. Kristýna Vokáčová, tel.: 384 376 202, 731 407 087
- Domácí péče Třeboň – Agentura Alena – pí. Alena Kuchyňková, tel.: 602 186 041
- Domácí hospic „Sdílení o.p.s.“ v Telči – Bc. Michaela Čeřovská, tel.: 777 574 975
- Hospicová péče sv. Kleofáše v Třeboni – tel.: 731 435 187, 739 341 087
- Domov seniorů Jindřichův Hradec – Ing. Jiří Kubát, tel.: 384 322 067
- Jihočeské centrum pro zdravotně postižené a seniory - Bc. Miroslava Ferdanová, tel.: 384 361 723
- Mesada - Mgr. Jana Hadačová, tel.: 384 321 513
- Pečovatelská služba Ledax - Zdeňka Snížková, tel.: 720 254 972